

Toenemende belangstelling voor herstel oude erven en tuinen

Door Sjoerd Jansen

ASSEN/GRONINGEN ■ Meer en meer noorderlingen herstellen hun boerenerven en platelandstuinen in hun oude luister. Dat is koren op de molen van Landschapsbeheer Nederland, dat vindt dat veel erven en tuinen ontsierd worden door beplanting die er van oudsher niet thuishoort. Zoals tropische planten, kruidentuintjes en buxushagen.

Volgens Landschapbeheer moeten tuinen vooral inheems zijn, zodat ze passen in hun omgeving. De tuinen waren in het verleden een stuk soberder en werden ingericht met planten uit de vaderlandse natuur. De tegenwoordig veel gebruikte tropische of mediterrane soorten gedijen meestal slecht op de Nederlandse zand- en kleibodems en in veelvuldige regen en kou. Ook onze insecten zitten niet echt te wachten op de voor hen oneetbare planten uit het buitenland.

Volgens projectleider Gerrit-Jan van Herwaarden van Landschapsbeheer Nederland is de conifeer de bekendste vreemdeling. "Die doet het hier aardig, maar komt eigenlijk uit het gebied van de Middellandse Zee. Hij is populair omdat hij, ook in de winter, altijd groen is." Ook de goed groeiende en populaire uitheemse bamboeplanten zijn Van Herwaarden een doorn in het oog.

Zijn collega Lex Kleyn van Landschapsbeheer Drenthe ziet echter dat steeds meer mensen hun erf of tuin op een

Henk en Josée Hermsen zijn erg trots op het erf van hun herenboerderij in Havelte. Ze hebben veel energie gestoken in de restauratie en zijn nog niet helemaal klaar.

Foto: Jacob Melissen

Het echtpaar Louise en René Caderius van Veen-de Savornin Lohman kocht dertig jaar geleden in Blijham de vervallen De Boschplaatse. Het huis en de (slinger)tuin zien er na de nodige restauraties weer uit als om door een ringetje te halen.

Foto: DvhN/jan Zeeman

oude inheemse wijze willen inrichten. "Dan kloppen ze bij ons aan hoe ze dat het beste kunnen doen. En dan geven we ze advies. Vaak willen mensen de sfeer van vroeger terugbrengen. Ze kopen een boerderij en restaureren behalve

het gebouw ook het erf en de tuin. Dan zie je bijvoorbeeld fruitbomen weer terugkomen."

Volgens Martin Wusten van Landschapsbeheer Groningen zijn en worden in zijn werkgebied allerlei projecten

uitgevoerd om tuinen en erven historisch weer te laten kloppen. Zo hebben 49 boerderijen weer de beschikking gekregen over een authentieke

slingertuin. Eigenaren kunnen in aanmerking komen voor het subsidiëren van de werkzaamheden. Door de reconstructie van boerenerven,

vaak noodzakelijk voor een goede bedrijfsvoering, is er in het verleden veel moois verloren gegaan. "We zijn daarom blij als we in een aantal gevallen de situatie zo veel als mogelijk kunnen helpen herstellen." Vaak is het onmogelijk de oude situatie terug te krijgen. "Maar daar moet je soepel mee omgaan."

■ RONDLEIDINGEN

Belangstellenden kunnen een kijkje nemen op erven die in oude staat zijn hersteld. In het kader van de campagne *Kijk mijn Erf* geeft Landschapsbeheer in samenwerking met de eigenaren rondleidingen. Opgave kan via de websites van Landschapsbeheer op internet.

Flinke boomsingel tegen de wind

Streek-eigen erven in Groningen zijn vaak omzoomd door een flinke boomsingel met gemengde bomen als bescherming tegen de wind. De tuinen passen daarbij met ruime voortuinen en grote gazons. In de

luwte van de boerderij is er vaak een boomgaard en een moestuin. De monumentale boerenerven worden vaak omgeven door een gracht en in de omliggende polder zijn de sloten breed en rechtlijnig.

De kunst van het weglaten

Een goed en origineel Drents erf is een sober erf en wordt getypeerd door de kunst van het weglaten. De bewoners waren arm en moesten ondermeer met wat hun erf hen opbracht, de eindjes aan elkaar knopen. De voorkant van de boerderij, het domein van de boerin, telde een paar

hoogstamfruitbomen, een moestuin, wat inheemse bloemen en soms een paar knotlindes als zonnescherm. Een beuken- of meidoornhaag omzoomde het erf. Op het achtererf, het domein van de boer, stonden een paar bomen voor de schaduw.

D^o/₂N 30-0-05